

Sygn. akt

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 października 2014 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy, II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Anatol Gul

Sędziowie: SO Piotr Rajczakowski

SO Alicja Chrzan

Protokolant: Agnieszka Ingram – Ciesielska

po rozpoznaniu w dniu 7 października 2014 r. w Świdnicy

na rozprawie

sprawy z powództwa **K. P., W. D. (1) i W. D. (2)**

przeciwko **A. B.**

o wydanie

i z powództwa wzajemnego **A. B.**

przeciwko **K. P., W. D. (1) i W. D. (2)**

o zapłatę 31.147 zł

na skutek apelacji obu stron

od wyroku Sądu Rejonowego w Kłodzku

z dnia 17 kwietnia 2014 r., sygn. akt I C 417/13

I. oddala obie apelacje;

II. zasądza od pozwanego (powoda wzajemnego) A. B. na rzecz powodów (pozwanych wzajemnych) K. P., W. D. (1) i W. D. (2) po 300 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt II Ca 589/14

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 17 kwietnia 2014 roku, sygn. akt I C 417/13 Sąd Rejonowy w Kłodzku Wydział I Cywilny nakazał pozwanemu A. B. wydanie powodom K. P., W. D. (1) i W. D. (2) samochodu osobowego marki V. (...) o numerze rejestracyjnym (...), nr (...), rok produkcji 2000; zasądził od pozwanego A. B. na rzecz powodów K. P., W. D. (1) i W. D. (2) kwoty po 1.000 zł, tytułem zwrotu kosztów procesu; zasądził od pozwanych wzajemnie K. P., W. D. (1) i W. D. (2) na rzecz powoda wzajemnego A. B. kwoty po 1.316,66 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 15 maja 2013r. do dnia zapłaty;

oddalił powództwo wzajemne w dalszej części; zasądził od powoda wzajemnego A. B. na rzecz pozwanych wzajemnych K. P., W. D. (1) i W. D. (2) kwoty po 524,49 zł, tytułem zwrotu kosztów procesu, wywołanego powództwem wzajemnym.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka – pozwana wzajemna K. P. i pozwany – powód wzajemny A. B. pozostawali w związku konkubenckim, z którego mieli córkę O.. Po rozstaniu, pozwany świadczył na zlecenie powódki usługi w ramach naprawy i serwisowania jej samochodu. Rozliczenie za naprawy za 2010r. nastąpiło przez wzajemne potrącenie należności pozwanego z tytułu alimentów, zasądzonych na rzecz małoletniej córki stron. Taki sposób rozliczeń strony przyjęły również na rok 2011, kiedy pozwany – powód wzajemny nadal świadczył powódce usługi w zakresie naprawy jej samochodu marki V. (...), nr rej. (...), do maja 2011r. W czasie dokonywanych napraw, pozwany używał powódce samochód zastępczy marki A. (...). Po wykonaniu napraw powódka odbierała swoje auto, zwracając pojazd zastępczy. W maju 2011r. pozwany – powód wzajemny dokonał naprawy powypadkowej przedmiotowego samochodu. Powodowie scedowali na niego prawo do odbioru odszkodowania od zakładu ubezpieczeń. Po naprawie pozwany – powód wzajemny użył powódce i zamontował w jej samochodzie swoje opony oraz wydał powódce przedmiotowy samochód.

W dniu 16 października 2011r., po wcześniejszej telefonicznej konsultacji z pozwanym, powódka K. P. pozostawiła samochód osobowy, marki V. (...), nr rej. (...), nr (...), rok produkcji 2000, w warsztacie samochodowym, prowadzonym przez pozwanego, w celu naprawy. Po zdiagnozowaniu uszkodzeń, pozwany poinformował powódkę, że uszkodzone są pompowtryskiwacze. Strony ustaliły, że naprawa, z wykorzystaniem części używanych, kupionych przez pozwanego - powoda wzajemnego za pośrednictwem serwisu internetowego (...), będzie kosztować 1000 - 1500 zł. Pozwany użył powódce, na czas naprawy, samochód zastępczy. Strony nie ustaliły terminu wykonania naprawy, ale miało to się odbyć jak najszybciej. Po zakupie i wmontowaniu przez pozwanego – powoda wzajemnego pompowtryskiwaczy, zdiagnozował w przedmiotowym samochodzie awarię silnika. W dniu 2 grudnia 2011r. rozkręcił silnik, o czym zawiadomił sms-em powódkę, informując o urwanym tłoku na 3 cylindrze, jako konsekwencji uszkodzonych pompowtryskiwaczy, oraz o wysokości kosztów naprawy w kwocie 1400 zł, które już poniósł, i dalszych kosztach naprawy w wysokości ok. 1200 zł za części oraz 1000 zł plus VAT, jako wynagrodzenia pozwanego. W dniu 2 grudnia 2011r. pozwany poinformował powódkę sms-em, że koszt naprawy wyniesie 3600 zł. Tego dnia strony spotkały się wieczorem w domu powodów – pozwanych wzajemnych. Następnego dnia (sobota) pozwany – powód wzajemny, stwierdzając, że powódka K. P. wykorzystuje auto zastępcze do celów innych, niż dojazd do pracy, telefonicznie wezwał ją do oddania pojazdu zastępczego. Powódka była wówczas we W., gdzie urządziła nowe mieszkanie. Poinformowano pozwanego – powoda wzajemnego, że jego samochód zostanie mu zwrócony w poniedziałek, oraz, żeby przerwał naprawę samochodu powodów i wydał im ich auto. W dniu 4 grudnia 2011r. powódka odpisała pozwanemu, aby przywrócił auto do stanu poprzedniego, ponieważ koszty naprawy przewyższają jej możliwości finansowe i nie odpowiadają ustaleniom. Jednocześnie poinformowała go, że zgłosi się po odbiór auta w dniu 7 grudnia 2011r.

Wieczorem w dniu 3 grudnia 2011r. powód udał się do W. i zabrał, bez informowania powódki, swój samochód, wydany jej wcześniej, jako zastępczy.

W dniu 7 grudnia 2011r. powódki K. P. i W. D. (1) zgłosiły się w warsztacie pozwanego po odbiór przedmiotowego samochodu. Pozwany odmówił wydania auta, żądając zapłaty wynagrodzenia za naprawę w łącznej kwocie 10.900 zł, przedstawiając specyfikację wykonanych napraw, kosztów użytkowania samochodu zastępczego i innych kosztów.

Samochód był wówczas zdekompletowany – części, w tym pompowtryskiwacze, były odłączone od całości, leżały obok. W takim stanie samochód był do chwili zamknięcia rozprawy.

W dniu 8.12.2011r. powódka K. P. złożyła u Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia – Fabrycznej A. W. wniosek o wszczęcie egzekucji zobowiązań alimentacyjnych pozwanego wobec małoletniej córki stron, za 2011 rok, zasądzonych w wysokości po 400 zł miesięcznie.

Pismem z dnia 19 grudnia 2011r. powódka wezwała pozwanego do wykonania naprawy samochodu, zgodnie z ustną umową z października 2011r., oraz do wydania samochodu w stanie zdatnym do eksploatacji, do dnia 20.12.2011r., pod rygorem odstąpienia od umowy.

Pismem z dnia 5 października 2012r. powodowie odstąpili od umowy z pozwanym i wezwali go do wydania samochodu w dniu 15 października 2012r., wskazując, że o ile samochód został naprawiony w zakresie zleconej usługi – wymiany pompowtryskiwaczy, wypłacą pozwanemu umówione wynagrodzenie w wysokości 1500 zł.

Pismem z dnia 7 maja 2013r. powód wzajemny wezwał pozwanym wzajemnym do zapłaty kwoty 6902 zł, tytułem zależności za naprawy i obsługę techniczną przedmiotowego samochodu oraz auto zastępcze, w okresie od 15.01 do 30.06.2011r., zgodnie z wystawioną fakturą VAT.

Sąd Rejonowy wydając powyższy wyrok wskazał na treść art. 222 § 1 k.c., art. 461 k.c., art. 6 k.c., art. 462 k.c., art. 642 § 1 k.c., art. 481 k.c., art. 659 k.c. art. 210 § 2¹ k.p.c., art. 214 k.p.c., art. 215 k.p.c.

Powodowie (pozwanym wzajemnym) zaskarżając powyższy wyrok w części, to jest co do kwoty 1.316,66 zł każdy z nich (pkt III wyroku), zarzucili naruszenie przez Sąd Rejonowy dokonanie ustaleń faktycznych niezgodnych z materiałem dowodowym poprzez przyjęcie, że strony umówiły się w grudniu 2010 roku, iż rozliczenie napraw samochodu pozwanym jakie będą wykonywane w 2011 roku nastąpi przez potrącenie z należnościami alimentacyjnymi powoda wzajemnego wobec córki O. oraz poprzez przyjęcie, iż powód wzajemny, a nie jak oznaczono w apelacji pozwanym wzajemnym, zaczął domagać się rozliczenia napraw po złożeniu wniosku o egzekucję alimentów u komornika, chcąc zapobiec bezpodstawnemu wzbogaceniu się pozwanym wzajemnym, w sytuacji, gdy powód wzajemny już w dniu 7 grudnia 2011 roku domagał się od pozwanym wzajemnym zapłaty kwoty 10.901 zł i nie dokonał żadnych potrąceń z tytułu alimentów i wnieśli o zmianę wyroku w zaskarżonej części i oddalenie powództwa wzajemnego w stosunku do wszystkich pozwanym wzajemnym oraz o zasądzenie od powoda wzajemnego na rzecz pozwanym wzajemnym kosztów procesu za obie instancje.

Pozwanym (powód wzajemny) zaskarżając powyższy wyrok apelacją w części, to jest w punkcie I, II, III w części, IV i V zarzucił Sądowi Rejonowemu naruszenie art. 233 § 1 k.p.c., art. 461 § 1 k.p.c., art. 369k.c. i art. 370 k.c., art. 627 k.c. i art. 642 k.c. i wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku w pkt I poprzez oddalenie powództwa o wydanie w całości;

2. zmianę zaskarżonego wyroku w pkt II stosownie do zmienionego punktu

1 tj. poprzez zasądzenie na rzecz pozwanego A. B. od powodów K. P., W. D. (1) i W. D. (2), zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych;

3. zmianę zaskarżonego wyroku w pkt III, w części, poprzez zasądzenie od pozwanym wzajemnym K. P., W. D. (1) i W. D. (2) solidarnie na rzecz powoda wzajemnego A. B. kwoty 3.949,98 zł;

4. zmianę zaskarżonego wyroku w pkt IV, w całości, poprzez uwzględnienie powództwa wzajemnego także co do kwoty 27.197,02 zł wraz ustawowymi odsetkami, a nadto uwzględnienie powództwa co do odsetek ustawowych od kwoty 3.949,98 zł, tj. zasądzenie od pozwanym wzajemnym K. P., W. D. (1) i W. D. (2) solidarnie na rzecz powoda wzajemnego A. B. kwoty 27.197,02 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwoty:

1) 6.902 zł od dnia 30.06.2011r. do dnia zapłaty,

2) 2.470 zł od dnia 04.12.2011r. do dnia zapłaty,

3) 2.250 zł od dnia 04.12.2011r. do dnia zapłaty,

4) 14.725 zł od dnia 04.12.2011r. do dnia zapłaty,

5) 4.800 zł od dnia 04.12.2011r. do dnia zapłaty,

a nadto zasądzenie odsetek ustawowych od kwoty od kwoty 3.949,98 zł od 30.06.2011 r. do dnia zapłaty;

5. zmianę zaskarżonego wyroku w punkcie V stosownie do zmienionego punktu IV tj. poprzez zasądzenie na rzecz powoda wzajemnego A. B. od pozwanych wzajemnych K. P., W. D. (1) i W. D. (2), zwrotu kosztów procesu wywołanego powództwem wzajemnym, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych oraz zasądzenie od powodów (pozwanych wzajemnie) na rzecz pozwanego (powoda wzajemnego) zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym w zakresie dotyczącym pozwu i pozwu wzajemnego wg, norm prawem przepisanych.

Sąd Okręgowy przyjmując ustalenia Sądu Rejonowego, za wyjątkiem ustalenia, że strony ustaliły rozliczenie z tytułu napraw przedmiotowego samochodu poprzez potrącenie z należnymi na rzecz O. – córki K. P. i A. B. alimentami zważył co następuje:

Przede wszystkim Sąd Okręgowy podziela ocenę prawną ustalonego stanu faktycznego oraz wyciągnięte z tej oceny wnioski, co zwalnia z potrzeby ponownego przytaczania powołanych w uzasadnieniu Sądu Rejonowego trafnych argumentów.

Przystępując w pierwszej kolejności do rozważenia zarzutu apelacji powodów (pozwanych wzajemnych), który w istocie dotyczy naruszenia przez Sąd Rejonowy art. 233 § 1 k.p.c. uznać należy go za trafny, bowiem twierdzenie pozwanego na rozprawie w dniu 9 stycznia 2014 roku (vide: k. 79v), że strony umówiły się, iż wynagrodzenie za naprawy samochodu będzie rozliczane z alimentami na rzecz O. nie zostało poparte żadnym dowodem.

Powyższe uchybienie Sądu Rejonowego nie ma jednak wpływu na rozstrzygnięcie o zasadności żądania powoda wzajemnego zapłaty kwoty 3.950 zł tytułem wynagrodzenia za dokonane w pierwszej połowie 2011 roku naprawy samochodu pozwanych wzajemnych, zgodnie z wezwaniem do zapłaty z dnia 7 maja 2013 roku (vide: k. 22 i 95) i fakturą z dnia 30.06.2011 roku (vide k. 30), bowiem pozwani wzajemni nie kwestionowali ani faktu wykonania przedmiotowych napraw, ani ich wartości i nie udowodnili zgodnie z art. 6 k.c., że za wyspecyfikowane w wezwaniu z dnia 7 maja 2013 roku naprawy samochodu zapłacili (vide: oświadczenie pełnomocnika pozwanych wzajemnych na rozprawie w dniu 9 stycznia 2014 roku – k. 74).

Z tej przyczyny apelacja powodów (pozwanych wzajemnych) jako bezzasadna, na podstawie art. 385 k.p.c. podlega oddaleniu.

Przystępując do rozważenia zarzutów apelacji powoda wzajemnego wskazać należy, że ocena prawidłowości zastosowanych przepisów prawa materialnego może być dokonana jedynie po uprzednim ustaleniu, że dokonane przez Sąd Rejonowy ustalenia faktyczne, stanowiące podstawę rozstrzygnięcia, zostały dokonane zgodnie z przepisami prawa procesowego.

Podniesione przez pozwanego (powoda wzajemnego) w apelacji zarzuty dotyczą dokonanej przez Sąd Rejonowy oceny dowodów i poczynionych na ich podstawie ustaleń faktycznych.

Wykazanie jednak przez stronę, że sąd naruszył przepis art. 233 § 1 k.p.c. wymaga wykazania, że przyjęta za podstawę rozstrzygnięcia ocena dowodów przekracza granice przysługującej sądowi w tym zakresie swobody. Zatem skarżący powinien, posługując się wyłącznie argumentami prawnymi, wykazać, że sąd rażąco naruszył ustanowione w tym przepisie zasady oceny wiarygodności i mocy dowodów i że naruszenie to miało wpływ na wynik sprawy.

Pozwany w apelacji podnosząc, że zakupione przez niego części, w tym pompowtryskiwacze zostały ostatecznie, po ich ponownym zdemontowaniu w związku z rozszerzeniem zakresu naprawy, ponownie zamontowane w samochodzie powodów oraz podnosząc, że umówił się z powodami o odpłatne korzystanie z samochodu zastępczego, a nadto podnosząc, że otrzymał na swój rachunek bankowy od ubezpieczyciela z tytułu naprawy powypadkowej

przedmiotowego samochodu kwotę 4.618, 39 zł, a także podnosząc, że strony umówiły się o potrącanie należności za wykonane naprawy samochodu z alimentami pozwanego (powoda wzajemnego) na rzecz córki, w istocie dokonuje odmiennej interpretacji dowodów zebranych w sprawie i prezentuje stan faktyczny przyjęty przez niego na podstawie własnej oceny dowodów.

Zauważyć należy, że twierdzenie pozwanego, iż po wydaniu wyroku przez Sąd I instancji zamontował on zakupione części, w tym pompowtryskiwacze w samochodzie powodów nie zostało poparte żadnym dowodem.

Co prawda Sąd Rejonowy nie dokonał oceny zeznań świadka A. P., jednakże wbrew poglądom pozwanego (powoda wzajemnego), zeznanie to nie stanowi dowodu na okoliczność umówienia z powodami odpłatnego korzystania z samochodu zastępczego, skoro zeznał on, „że jeżeli klient zapłaci za naprawę, auto zastępcze ma za darmo, a jeżeli nie zapłaci za naprawę, to ma zapłacić 150 zł za wynajęcie za cały okres. Jedynie z rozmów z panem A. wiem, że takie warunki były ustalane. Nie wiem z którym z powodów i kiedy” (vide: k.81v-82). Nie jest wystarczające również dla wykazania zawarcia umowy o odpłatne korzystanie z samochodu powoływanie się przez pozwanego (powoda wzajemnego) na zasady doświadczenia życiowego.

Twierdzenie pozwanego (powoda wzajemnego), że otrzymał od ubezpieczyciela tylko kwotę 4.618,39 zł, według kosztorysu (...) nr (...) sporządzonego w dniu 19 maja 2011 roku (vide: k. 23-24) pozostaje w sprzeczności z „Zaświadczeniem o przebiegu ubezpieczenia w ubezpieczeniach komunikacyjnych” z dnia 28 września 2012 roku (vide: k. 92), z pismem (...) do powódki K. S. z dnia 9 czerwca 2011 roku (vide: k. 91), poleceniem powodów z dnia 12 maja 2011 roku dotyczącym przekazania kwoty odszkodowania na konto pozwanego (powoda wzajemnego) (vide: k. 26), według których na konto pozwanego (powoda wzajemnego) wpłynęła kwota 6.152,50 zł.

Raz jeszcze zauważyć należy, że twierdzenie pozwanego na rozprawie w dniu 9 stycznia 2014 roku (vide: k.79v), że strony umówiły się, iż wynagrodzenie za naprawy samochodu będzie rozliczane z alimentami na rzecz O. nie zostało poparte żadnym dowodem.

Wobec powyższego Sąd Rejonowy nie naruszył art. 233 § 1 k.p.c., bowiem ocena zgromadzonego materiału dowodowego i dokonane na tej podstawie ustalenia faktyczne dotyczące wydania powodom nienaprawionego samochodu, nieumówienia się z powodami o odpłatne korzystanie z samochodu pozwanego przez powodów oraz zapłacenia pozwanemu za naprawę wypadkową samochodu całej należności, zostały dokonane w sposób uprawniony i brak jest podstaw do zaaprobowania poglądu pozwanego (powoda wzajemnego) co do ich nieprawidłowości, bowiem Sąd Rejonowy przeprowadził odpowiednie co do zakresu postępowanie dowodowe, a nadto szczegółowo wyjaśnił, którym dowodom i z jakich przyczyn dał wiarę, a którym wiarygodności odmówił. Sąd Rejonowy wskazał również podstawy prawne swojego rozstrzygnięcia.

Sąd Rejonowy nie naruszył art. 217 § 3 k.p.c. poprzez oddalenie wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego na okoliczność wartości i rodzaju napraw po wypadku w dniu 5 maja 2011 roku, skoro pozwany (powód wzajemny) został z tego tytułu w całości zaspokojony przez ubezpieczyciela powodów (pозwanych wzajemnych).

Skoro pozwany (powód wzajemny) nie wykonał kolejnej naprawy przedmiotowego samochodu wydanego mu w październiku 2011 roku, to powodowie (pозwani wzajemni) nie mieli obowiązku zapłaty wynagrodzenia za niewykonane dzieło (art. 627 k.c.), a pozwany (powód wzajemny) nie miał prawa zatrzymania przedmiotowego samochodu w rozumieniu art. 461 § 1 k.c., skoro wskutek niewykonania naprawy nie miał roszczenia o zapłatę wynagrodzenia. Z tej przyczyny nie miał on też prawa do naliczania kosztów przechowywania i zabezpieczenia przedmiotowego samochodu.

Wobec powyższego zarzuty naruszenia przez Sąd Rejonowy art. 461 § 1 k.c. i art. 642 § 1 są bezzasadne.

Sąd Rejonowy nie naruszył również art. 369 k.c. i art. 370 k.c., w sytuacji, gdy współwłaścicielka przedmiotowego samochodu K. P. wydawała go pozwanemu (powodowi wzajemnemu) do naprawy, skoro pozwany (powód wzajemny) nie udowodnił zgodnie z treścią art. 6 k.c., że w przedmiotowych umowach zawieranych w pierwszej połowie 2011 roku

zastrzeżono solidarność powodów (pozwanych wzajemnych) w zakresie obowiązku zapłaty przez nich wynagrodzenia za naprawę (art. 369 k.c.). Dodać należy, że zobowiązanie dotyczące wspólnego mienia zaciągnięte przez jedną osobę nie rodzi na podstawie art. 370 k.c., odpowiedzialności solidarnej osób mających tytuł do tego mienia (porównaj: Komentarz do Kodeksu cywilnego, Księga trzecia, Zobowiązania, pod redakcją Gerarda Bieńka... Lexis Nexis, Wydanie 9, str. 115-118).

Sąd Rejonowy nie naruszył w istocie art. 120 § 1 zdanie drugie k.c. ustalając wymagalność należnych powodowi (pozwanemu wzajemnemu) odsetek od dnia 15 maja 2013 roku, bowiem pozwany (powód wzajemny) nie udowodnił zgodnie z treścią art. 6 k.c. czy i w jakiej dacie doręczył powodowi fakturę VAT z dnia 30 czerwca 2011 roku. Sąd Rejonowy trafnie ustalił termin od którego należy liczyć należne pozwanemu (powodowi wzajemnemu) odsetki za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, bowiem jest on zgodny z wezwaniem pozwanego z dnia 7 maja 2013 roku.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację pozwanego (powoda wzajemnego) jako bezzasadną.

Sąd Okręgowy o kosztach postępowania apelacyjnego orzekł na podstawie art. 98 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c., art. 397 § 2 k.p.c.